

บทคัดย่อ

- ชื่องานวิจัย** : การพัฒนาลักษณะนิสัยประชาธิปไตยและลักษณะนิสัยตามกฎระเบียบและคุณธรรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มในโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์
- ผู้วิจัย** : นายสนอง โปชีวะ
- ปีที่วิจัย** : ปีการศึกษา 2550
-

รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาลักษณะนิสัยประชาธิปไตยและลักษณะนิสัยตามกฎระเบียบและคุณธรรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มในโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะที่ เล่มนี้ เป็นการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการจัดองค์กรกลุ่มให้นักเรียนควบคุมดูแลกันเองด้วยวิธีการเพื่อนเตือนเพื่อน ภายใต้การติดตามกำกับและเสริมแรงของคุณครูที่ปรึกษาประจำชั้น เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยประชาธิปไตยและลักษณะนิสัยตามกฎระเบียบและคุณธรรม

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยประชาธิปไตยของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
2. เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยตามกฎระเบียบและคุณธรรมของนักเรียนในปีการศึกษา ก่อนการทดลองและในปีการศึกษาที่ทดลอง
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการใช้กระบวนการกลุ่ม
4. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับคะแนนลักษณะนิสัยประชาธิปไตยของนักเรียนระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง
5. เพื่อเปรียบเทียบความถี่ของการกระทำผิดกฎระเบียบและคุณธรรมของนักเรียนระหว่างความถี่ในปีการศึกษาก่อนการทดลองกับในปีการศึกษาที่ทดลอง

การทดลองใช้กระบวนการกลุ่มกระทำกับกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 – 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–6 จำนวน 1,699 คน ที่เรียนในปีการศึกษา 2550 โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะที่

กระบวนการทดลอง ดำเนินการผ่านคุณครูที่ปรึกษาประจำชั้นที่ได้รับการฝึกอบรมการใช้คู่มือการใช้กระบวนการกลุ่มนักเรียน โดยการจัดนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 – 6 คน ซึ่งเป็นกลุ่มอิสระและระดับความสามารถทางการเรียน โครงสร้างของกลุ่มประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม แต่ละกลุ่มจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้นั่งเรียนเป็นกลุ่ม

เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนคอยกำกับกระตุ้นให้เพื่อนสมาชิกแสดงพฤติกรรมที่ดี ที่พึงประสงค์ด้วยเทคนิคเพื่อนเตือนเพื่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย คู่มือการใช้กระบวนการกลุ่มนักเรียน แบบสำรวจลักษณะนิสัยประชาธิปไตย แบบสำรวจการกระทำผิดกฎระเบียบและคุณธรรม แบบสำรวจเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งได้รับการพัฒนาจนมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความถี่หรือค่าคะแนน โดยใช้วิธีการ The Mc Nemar test และ Sign Test แบบ Binomial

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะนิสัยประชาธิปไตยของนักเรียน ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองอยู่ในระดับดี
2. ลักษณะนิสัยตามกฎระเบียบและคุณธรรมของนักเรียนในปีการศึกษาก่อนการทดลองอยู่ในระดับต่ำ ปีการศึกษาที่ทดลองอยู่ในระดับดี
3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับดี
4. ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนลักษณะนิสัยประชาธิปไตยของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความถี่ของการกระทำผิดกฎระเบียบและคุณธรรมของนักเรียนในปีการศึกษาที่ทดลองน้อยกว่าในปีการศึกษาก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01